

BETÆNKNING**Afgivet af Anlægsudvalget****vedrørende****Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at anlægge en kanal ved Itilliarsuk.**

(Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Anlægsudvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Justus Hansen, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Partii Naleraq

1.Forslagets indhold og formål

Forslaget pålægger Naalakkersuisut at anlægge en kanal ved Itilliarsuk.

2.Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Udvalget må indledningsvis konstatere, at tilslutningen til forslaget blandt partierne var blandet. Naalakkersuisut fandt ikke i svarnotatet anledning til, at forslagens indhold konkret burde fremmes. Naalakkersuisut fandt derimod anledning til at fremsætte et ændringsforslag til nærværende beslutningsforslag.

Under debatten blev der tillige rejst almene betragtninger vedrørende trafikforholdene i Sydgrønland, herunder anvendelsen af en merbevilling til forbedring af servicekontrakter på trafikområdet. Anlægsudvalget anerkender, at der er mange hensyn at tage i tilrettelæggelsen af trafikområdet. Anlægsudvalget skal i den forbindelse, henvise til, at denne generelle og væsentlige diskussion ikke umiddelbart synes at udgøre et formålstjenligt grundlag til en konkret vurdering af nærværende beslutningsforslag. Forslaget blev på den baggrund af drøftelserne henvist til Anlægsudvalgets behandling.

2.1 Ændringsforslag fra Naalakkersuisut

Naalakkersuisut fremkom under 1. behandlingen af beslutningsforslaget med følgende beslutningsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag om en kanal ved Itilliarsuk, hvor særligt de økonomiske perspektiver, naturkonsekvensanalyse og sikkerhed til søs vurderes, og at indarbejde dette i en samlet regional og national plan for infrastruktur med sektorplaner, hvori også ansvarsfordelingen imellem kommune og Selvstyre for anlæggelse af en eventuel kanal fremgår.”

3. Udvalgets behandling af forslaget

Anlægsudvalget noterer sig, at en lignede problemstilling blev drøftet af Inatsisartut i 2017 under pkt.51.¹ Naalakkersuisut fremsatte i forbindelse af behandlingen af FM2017/51 et ændringsforslag, til det daværende beslutningsforslag, som det daværende anlægsudvalg støttede. Ændringsforslaget gav efterfølgende anledning til omdelingen af **”Redegørelse om behovet for kanaler til brug for søfarten i Grønland”**². Redegørelsen blev omdelt på FM19. Anlægsudvalget agter derfor at vurdere nærværende beslutningsforslag i lyset af redegørelses indhold.

Anlægsudvalget bemærker, at forslagsstiller påpeger, at anlæggelse, af en kanal ved Itilliarsuk rummer fordele for borgerne, hvad angår transporttid, flere muligheder for udvikling af landbruget og turismen og ikke mindst en styrkelse af sikkerheden til søs. Ligeledes bemærker udvalget, at forslagsstiller i sit beslutningsforslag fremkommer med estimater over forslagets mulige økonomiske konsekvenser. Det fremgår dog ikke af beslutningsforslaget, hvilken bredde og dybde, forslagsstiller ønsker, at kanalen skal have. Ifølge redegørelsen s. 34 er disse to parametre meget vigtige for projektets samlede økonomi. I redegørelsen står:

”Overslag i nærværende analyse er baseret på de beskrevne forudsætninger for standardtværsnit og et skøn på gennemsnitskote af terræn. Såfremt tværsnit gøres smallere, vil dette alt andet lige medføre et lavere overslag. Ligeledes er vurdering af gennemsnitlig kote i nærværende analyse behæftet med stor usikkerhed, da det beskrevne kortgrundlag for analysen i dette område er med 100 m højdekurver. En lavere gennemsnitlig kote vil ligeledes alt andet

---

¹ Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut i henhold til koalitionsaftalen pålægges til at anlægge en kanal i Itilliarsuk i Sydgrønland N 60.614 W45.46.622.

https://ina.gl/dvd/FM2017/pdf/media/2530405/pkt51_fm2017_bf33_ikerasaliornissaq_sn_lbeh_da.pdf

² <https://intra.ina.gl/media/2541599/redegoerelse-om-behovet-for-kanaler-til-brug-for-soefarten-i-groenland-2019-da.pdf>

*lige bidrage til et lavere overslag*³

Det bør vel principielt i første instans afklares, hvilken bredde og dybde en eventuel fremtidig kanal ved Itilliarsuk, bør have, da disse forhold ifølge Orbicon Arctic A/S er afgørende for projektets samlede anlægsomkostninger. Det fremgår af redegørelsen, at anlægsomkostningerne kan svinge fra 50 til 250 mio.kr alt efter hvilken løsning, der politisk eventuelt måtte ønskes implementeret ved Itilliarsuk.

3.1 Forslaget set i forhold til de af kommunerne beskrevne behov.

Redegørelsens forfattere, har via et telefonsamtaler og spørgeskemaer søgt at kortlægge forskellige sammenhænge i forbindelse med eventuelle fremtidige etableringer af kanaler. Det fremgår blandt andet af redegørelsen, at kommunerne i et spørgeskema er blev bedt om at oplyse følgende i forbindelse med lokale ønsker om etablering af kanaler:

- Dybdebehov
- Besparelse i sømil
- Trafikfrekvens

Det fremgår af tabel 4 på side 7 i redegørelsen, at Kommune Kujalleq for Itilliarsuks vedkommende ikke har været i stand til at angive data for henholdsvis trafikfrekvens (fartøjer pr. uge), der besejler den nuværende rute samt sejlladssikkerhed (skibsnød) ved anvendelse af den nuværende rute. Der er således ikke fremkommet data, der belyser det lokale behov for en mulig fremtidig etablering af en kanal ved Itilliarsuk. Orbicon Arctic A/S anbefaler, at de lokale behov undersøges og kortlægges nærmere og bør indgå, som en del af eventuelle forundersøgelser.

3.2 Kompetence og ansvar i forhold til etablering af kanaler

Det fremgår blandt andet under afsnittet "Økonomi" på side 32. i redegørelsen at:

"Det er på nuværende tidspunkt ikke afklaret om etablering af kanaler er en opgave for Selvstyret, kommunerne eller private og der er således ikke prioriteret midler på finansloven hertil.

I forbindelse med en eventuel etablering af kanaler, skal der ses på finansiering af tre faser. Det vedrører sig forundersøgelserprogram, projektering og anlæggelse. Faserne forudsætter i

---

³ <https://intra.ina.gl/media/2541599/redegoerelse-om-behovet-for-kanaler-til-brug-for-soefarten-i-groenland-2019-da.pdf>. S.34

store træk hinanden. Således ligger forundersøgelserne til grund for udarbejdelsen af detaljerede projekteringsoverslag og projekteringen til grund for detaljerede anlægsoverslag.⁴

Det fremgår af ovenstående, at der er uafklaret i hvilket omfang etableringer af kanaler er en opgave for Selvstyret eller for kommunerne. Der synes på den baggrund at være et behov for, at der sker en afklaring af ansvarsforholdet imellem Selvstyret og kommunerne i forbindelse med etablering af mulige fremtidige kanalprojekter.

Der er for indeværende år ej heller afsat midler på finansloven til mulige kanalprojekter. Naalakkersuisut påpeger blandt andet i sit svarnotat, at der henstår en opgave, for så vidt angår at få indplaceret projektet set i relation til sektorplaner og en samlet national og regional plan for infrastrukturprojekter.

I den sammenhæng, skal der her erindres om, at Inatsisartut på FM19 vedtog det daværende anlægsudvalgs ændringsforslag til pkt. 32. Det daværende ændringsforslag fra anlægsudvalget havde følgende ordlyd:

"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at tilsikre, at der med henblik på at fremme anlæg af veje sker en samlet og struktureret vidensopsamling i regi af Grønlands Selvstyre i dialog med kommunerne; således, at landets samlede infrastruktur koordineres og samordnes bedst muligt i overensstemmelse med de gældende og fremtidige sektorplaner."⁵

I sin foreliggende form savner nærværende beslutningsforslag (EM2019/44) en forankring i en samlet infrastruktur-koordinering og sektorplans-samordning, som Inatsisartut tilsigtede ved vedtagelsen af FM2019/32.

Udvalget vil komme med sine indstillinger hertil i afsnit 5.

---

⁴ <https://intra.ina.gl/media/2541599/redegoerelse-om-behovet-for-kanaler-til-brug-for-soefarten-i-groenland-2019-da.pdf> s.32.

⁵

https://ina.gl/dvd/FM2019/pdf/media/2541297/pkt32_fm2019_bf33_aqquinissaq_sisimiut_kangerlussuaq_bet_2_beh_da.pdf

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Anlægsudvalget bemærker, at forslagsstiller har søgt at identificere og anføre tilgængelige estimater over projektets mulige økonomiske konsekvenser med udgangspunkt i ovennævnte redegørelse fra 2019.

5. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg kan som udgangspunkt tilslutte sig Naalakkersuisuts ændringsforslag. Udvalget finder det dog vigtigt, af hensyn til sagens fremdrift, at det fremgår hvornår beslutningsgrundlaget skal være færdigt. Udvalget har derfor tilføjet en tidsfrist for beslutningsgrundlaget i sit ændringsforslag til Naalakkersuisuts ændringsforslag.

På baggrund af ovenstående fremsætter et enigt udvalg følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag om en kanal ved Itilliarsuk, hvor særligt de økonomiske perspektiver, naturkonsekvensanalyse og sikkerhed til søs vurderes, og at indarbejde dette i en samlet regional og national plan for infrastruktur med sektorplaner, hvori også ansvarsfordelingen imellem kommune og Selvstyre for anlæggelse af en eventuel kanal fremgår. Beslutningsgrundlaget skal fremsendes til Inatsisartut til Efterårssamlingen 2020 ”

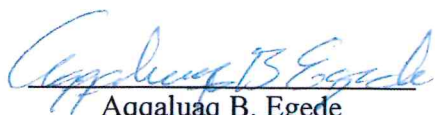

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

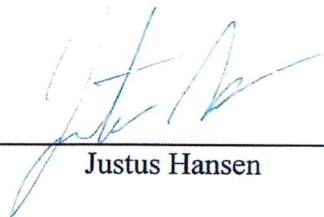

Anders Olsen
Formand

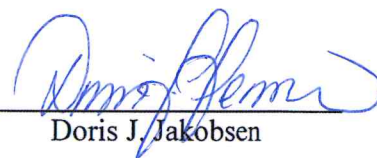

Aqqaluq B. Egede
Næstformand

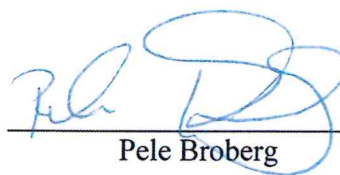

Justus Hansen

Doris J. Jakobsen

Pele Broberg